

Inspireren
Ondersteunen
Uitdagen

Hoe een zorgbeleid voor cognitief begaafde leerlingen opstarten?

Studiedag Project TALENT, 25 april 2019

Sabine Sypré, valorisatiemedewerker project TALENT

Ons team

<p>Prof. Karine Verschueren Prof. Bieke Defraïne Dr. Jeroen Lavrijsen Drs. Alicia Ramos Dr. Pieter Verachtert</p> 	<p>Prof. Bart Soenens Prof. Maarten Vansteenkiste Drs. Michiel Boncquet Drs. Sabine Sypré</p> 	<p>Prof. Vincent Donche Prof. Elke Struyf Drs. Katelijne Barbier Dr. Kathleen Bodvin</p>
---	---	--

 8/10/2020 2

Onze partners

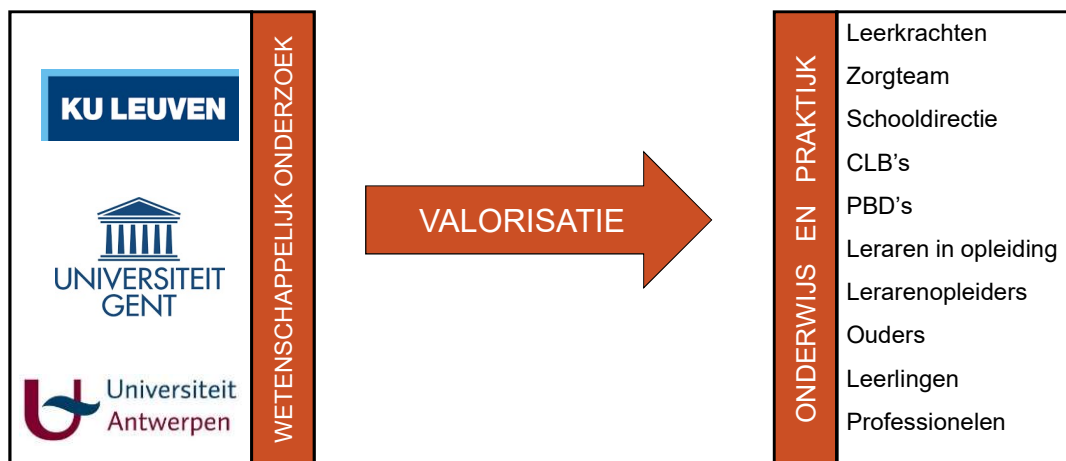

TALENT

8/10/2020

3

Doel van het project

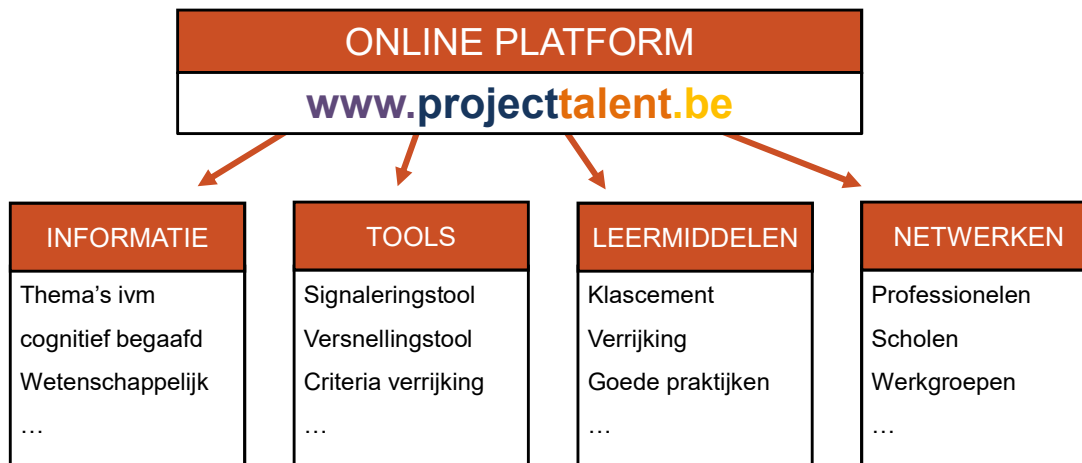

TALENT

8/10/2020

4

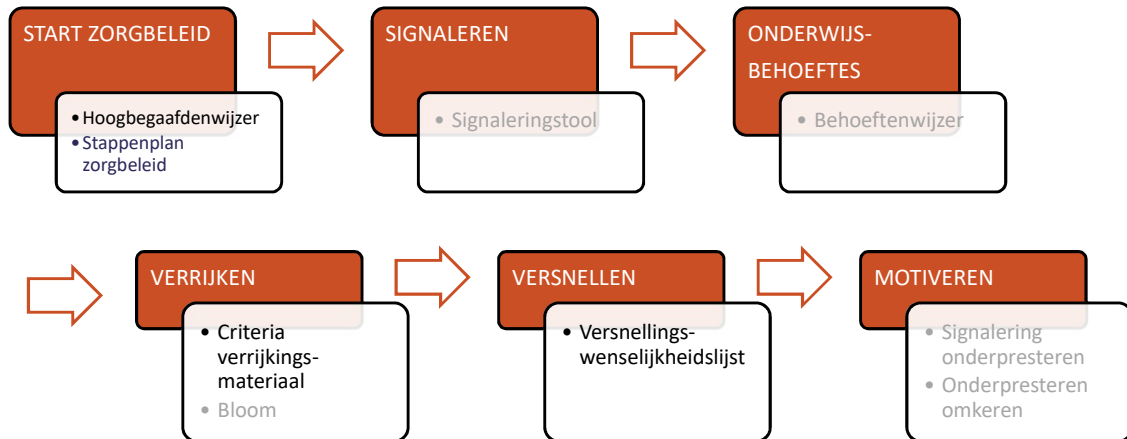
Valorisatieproducten

Zorgbeleid voor cognitief begaafden

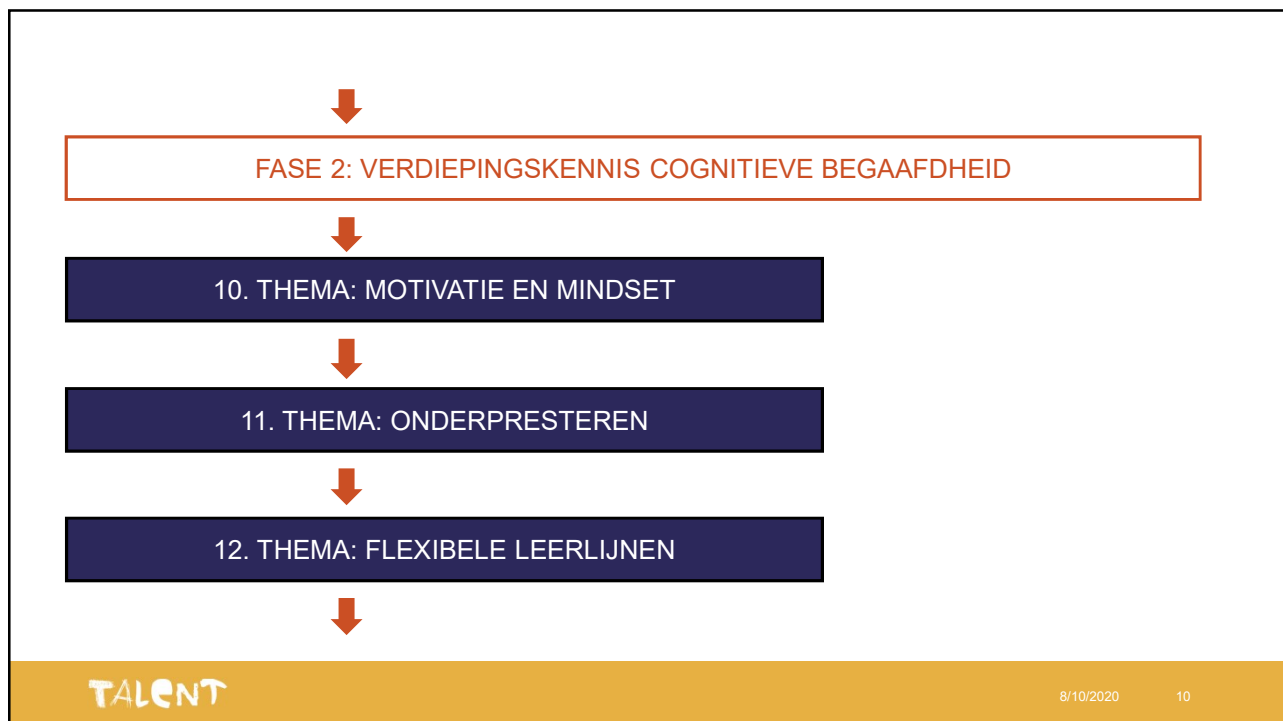
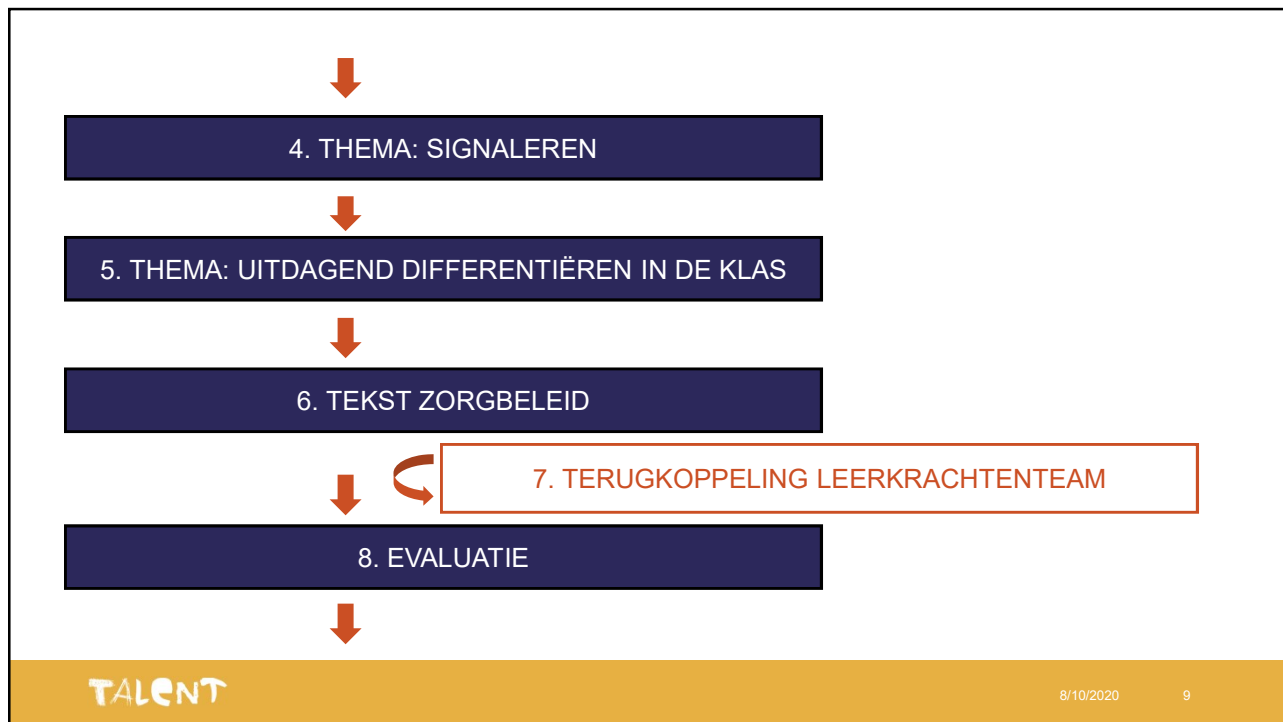
Wat houdt dat in?
Is dat wel nodig?

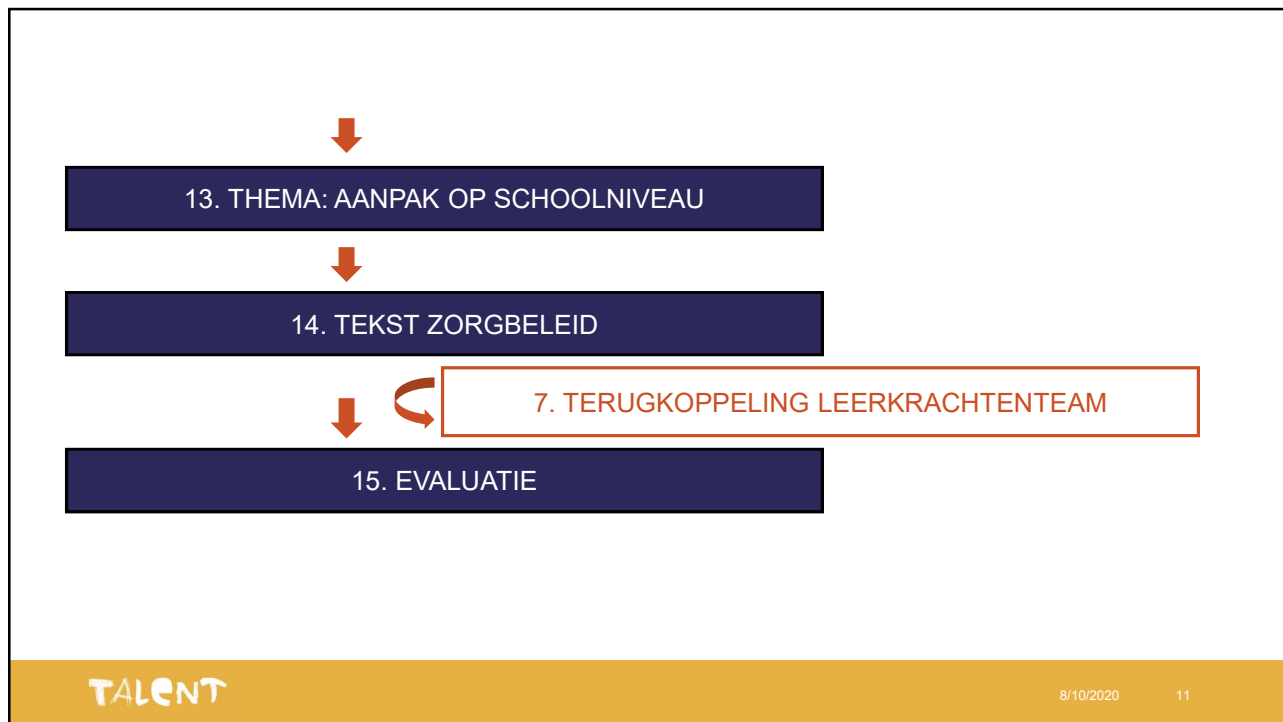
Niet zomaar één tool...

Stappenplan

Stappenplan detail

1. GESPREK MET DIRECTIE

- Is een zorgbeleid wel gewenst?
- Wie zit in het HB-team? (zoals (pedagogisch) directeur, leerlingbegeleider, zorgcoördinator, graadcoördinator, geëngageerde (vak)leerkrachten, CLB-medewerker,...)
- Wil je begeleiding door externen? (pedagogische begeleidingsdienst, professionelen HB,...)
- Of kan het door internen? (specialist hoogbegaafdheid via opleiding,...)
- Wanneer wens je samen te komen? Data vastleggen van bijeenkomsten

Stappenplan detail

1. GESPREK MET DIRECTIE

2. OPSTART HB-TEAM

FASE 1: BASISKENNIS COGNITIEVE BEGAAFDHEID

3. THEMA: WAT IS COGNITIEVE BEGAAFDHEID?

Stappenplan detail

2. OPSTART HB-TEAM

- Wat is een zorgbeleid voor hoogbegaafdheid? Voorbeelden bespreken
- Waartoe dient dit?
- Wat is de reeds aanwezige kennis over hoogbegaafdheid op jouw school?
- Wat is de eventuele draagkracht van de school?
- Wie wenst mee te werken in een team rond hoogbegaafdheid?
- Wie heeft al een opleiding hierover gevolgd,...?
- Wat wordt er nu al gedaan op school rond hoogbegaafdheid? Hoever sta je al?
- Wat wil je ermee bereiken in jullie school?

Tool: voorbeelden zorgbeleid

Hoogvliegers: kwetsbare vogels binnen het zorgbeleid!

Hoogbegaafde leerlingen

© Hoogvliegers - Els De Maeyer
Pedagogisch begeleider - Regio A'pen

Zoektermen:

- zorgbeleid hoogbegaafd
- protocol hoogbegaafde leerlingen

Klinker

Op school > Beleid hoogbegaafdheid en kangoeroeklas Zoeken: Versturen

**BELEID
HOOGBEGAAFDHEID
EN KANGOEROEKLAS**

1. Screening van sterke leerlingen doen we aan de hand van:

- Observaties in de klas
- Gesprekken met ouders
- Competenties: Deze leerlingen scoren in het LVS regelmatig in zone A
- Sociaal

© De Klinker - Rotselaar

**(Hoog)begaafde leerlingen
ICBS De Bonte Mol**

De Bonte Mol
...voor een gegronde basis!

© De Bonte Mol – Schermerhorn (NL)

Tool: checklist Hoogbegaafdenwijzer

Visie en draagvlak

- Onze school heeft een duidelijke visie over hoe wordt omgegaan met verschillen tussen leerlingen.
- Op onze school bestaat er een breed draagvlak voor onze visie over hoe wordt omgegaan met verschillen tussen leerlingen.
- Onze school heeft een duidelijke visie over hoe de ontwikkeling van cognitief begaafde leerlingen binnen het onderwijs optimaal gestimuleerd en ondersteund kan worden.
- Op onze school bestaat er een breed draagvlak voor onze visie over hoe de ontwikkeling van cognitief begaafde leerlingen binnen het onderwijs optimaal gestimuleerd en ondersteund kan worden.

Stappenplan detail

Stappenplan detail

3. THEMA: WAT IS COGNITIEVE BEGAAFDHEID?

- Informatie over cognitieve begaafdheid verwerven:
- Vooroordelen, misvattingen, mythes binnen het team wegnemen
- Modellen van cognitieve begaafdheid: Renzulli, Mönks, Gagné,...
- Welk model vind je het meest interessant om in zorgbeleid op te nemen, naar ouders, naar leerkrachten, naar leerlingen?
- Noteer in zorgbeleid welk model van cognitieve begaafdheid je wilt aanhouden
- Vragen noteren tijdens deze sessie om te bespreken op volgende sessie

Tool: vooroordelen platform TALENT

- Vooroordelen:
- Niemand weet wat cognitieve begaafdheid écht is!
- We kunnen cognitieve begaafdheid niet meten.
- Kinderen met dezelfde IQ-score hebben dezelfde cognitieve vaardigheden
- ...

Tool: vooroordelenspel

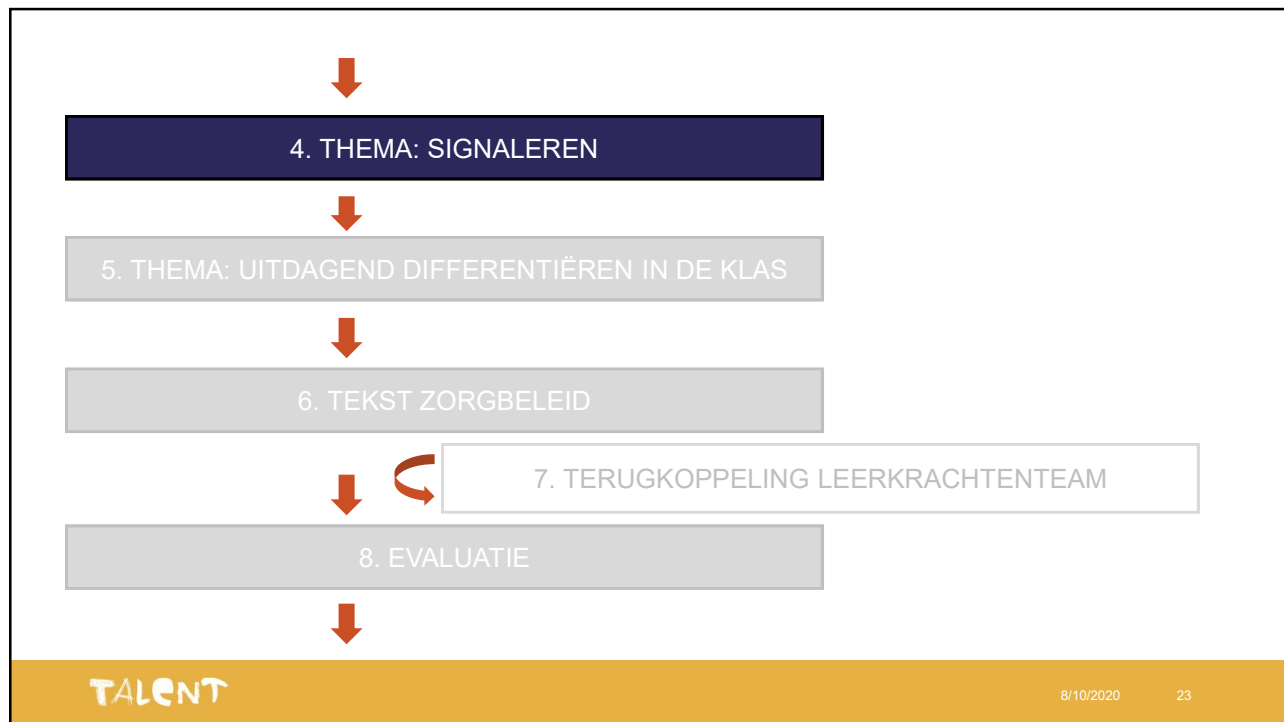
© Suzanne Sjoers - APS

 ten brink uitgevers

Tool: boekbespreking

Tool: opleiding volgen

Stappenplan detail

4. THEMA: SIGNALEREN

- Eigenschappen/kenmerken van cognitief begaafde leerlingen
- Profielen van hoogbegaafde leerlingen van Betts en Neihart (let wel: géén labeling!)
- Herken deze profielen in je eigen klas, zoek voorbeelden
- Signaleringsprotocollen vergelijken
- Bespreek hoe je ouders zult informeren
- Noteer in zorgbeleid welke types leerlingen je eerst wenst te begeleiden
- Noteer in zorgbeleid hoe je ouders zal informeren wat betreft signalering
- Vragen noteren tijdens deze sessie om te bespreken op volgende sessie

Stappenplan detail

4. THEMA: SIGNALEREN

TALENT

8/10/2020 25

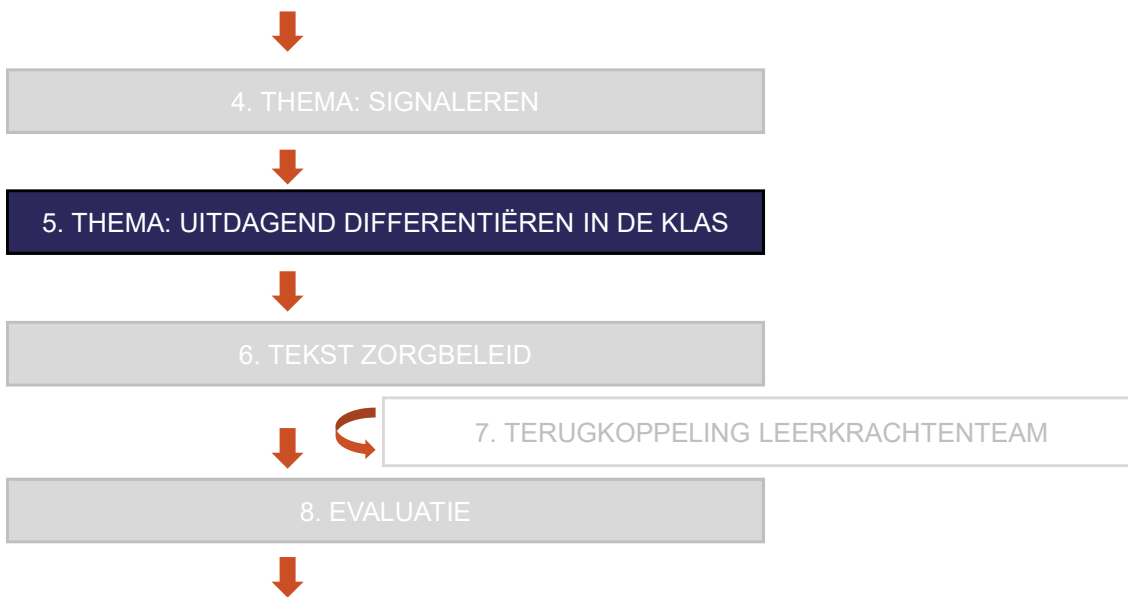
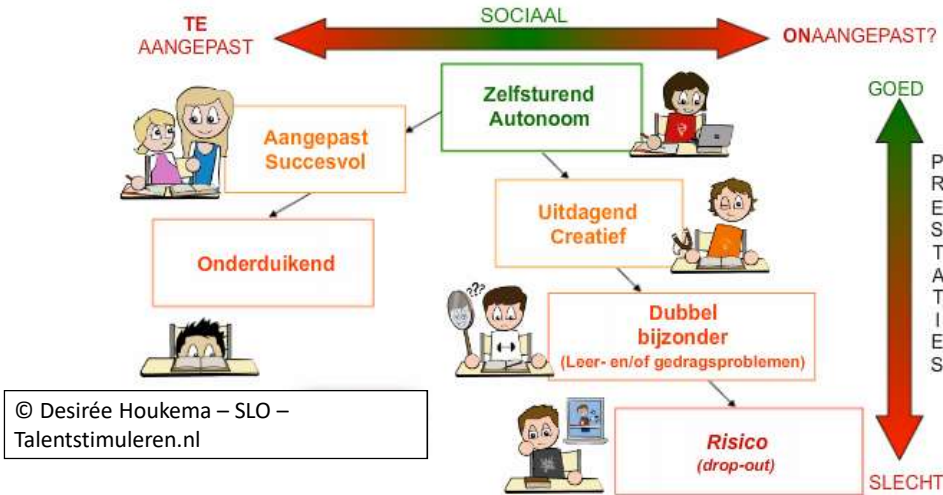
Tool: signaleringstool project Talent

TALENT

8/10/2020 26

Tool: profielen Betts & Neihart

Stappenplan detail

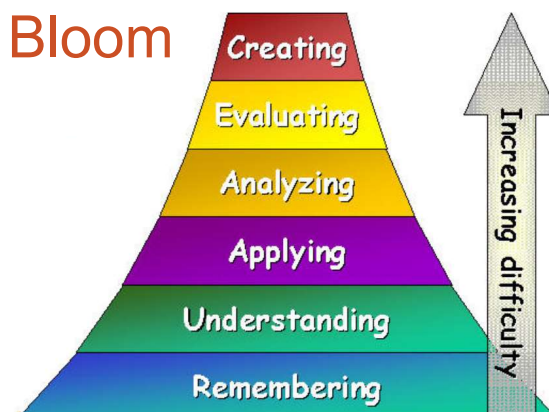
5. THEMA: UITDAGEND DIFFERENTIËREN IN DE KLAS

- Onderwijsbehoeften van cognitief begaafde leerlingen
- Compacten en verrijken
- Goed verrijkingsmateriaal vinden
- Klasmanagement bij binnenklasdifferentiatie oa. 3-sporenbeleid
- Noteer in zorgbeleid welke aanpak er op schoolniveau gewenst is qua binnenklasdifferentiatie
- Vragen noteren tijdens deze sessie om te bespreken op volgende sessie

Tool: behoeftenwijzer

Tool: criteria verrijkingsmateriaal

Tool: taxonomie van Bloom

Tool: e-learning module platform TALENT

TALENT

8/10/2020

31

Stappenplan detail

6. TEKST ZORGBELEID

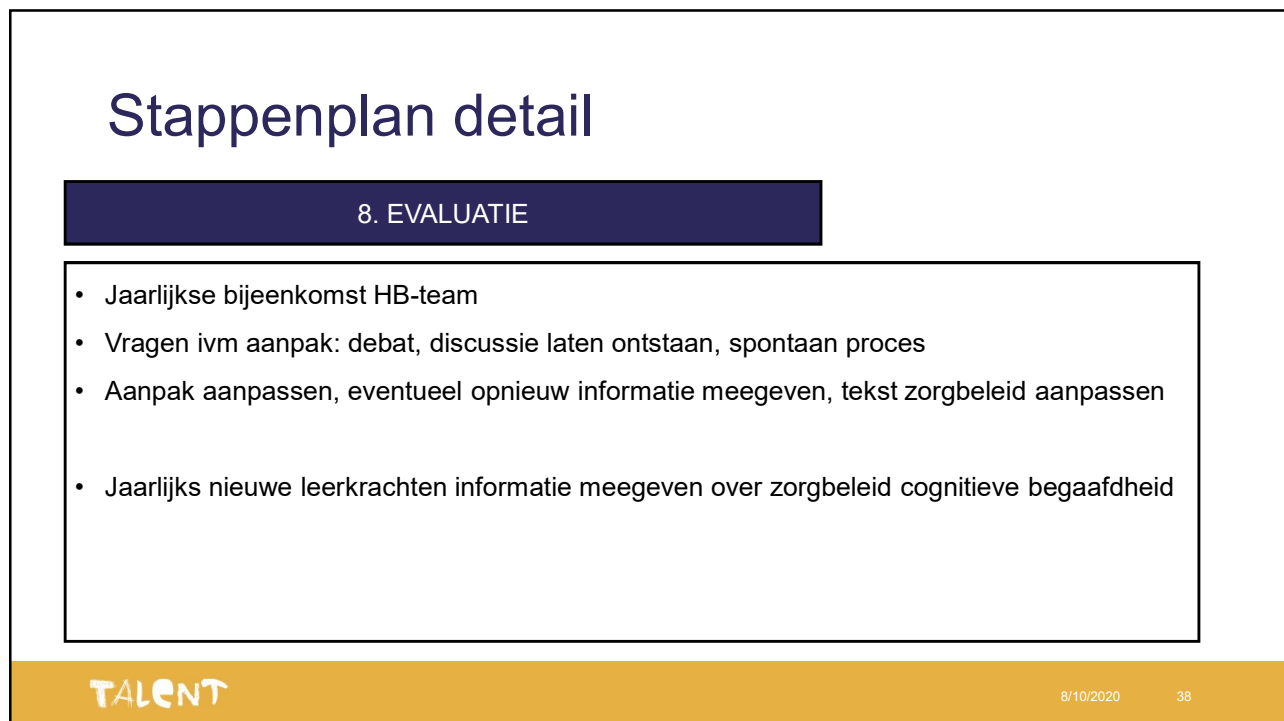
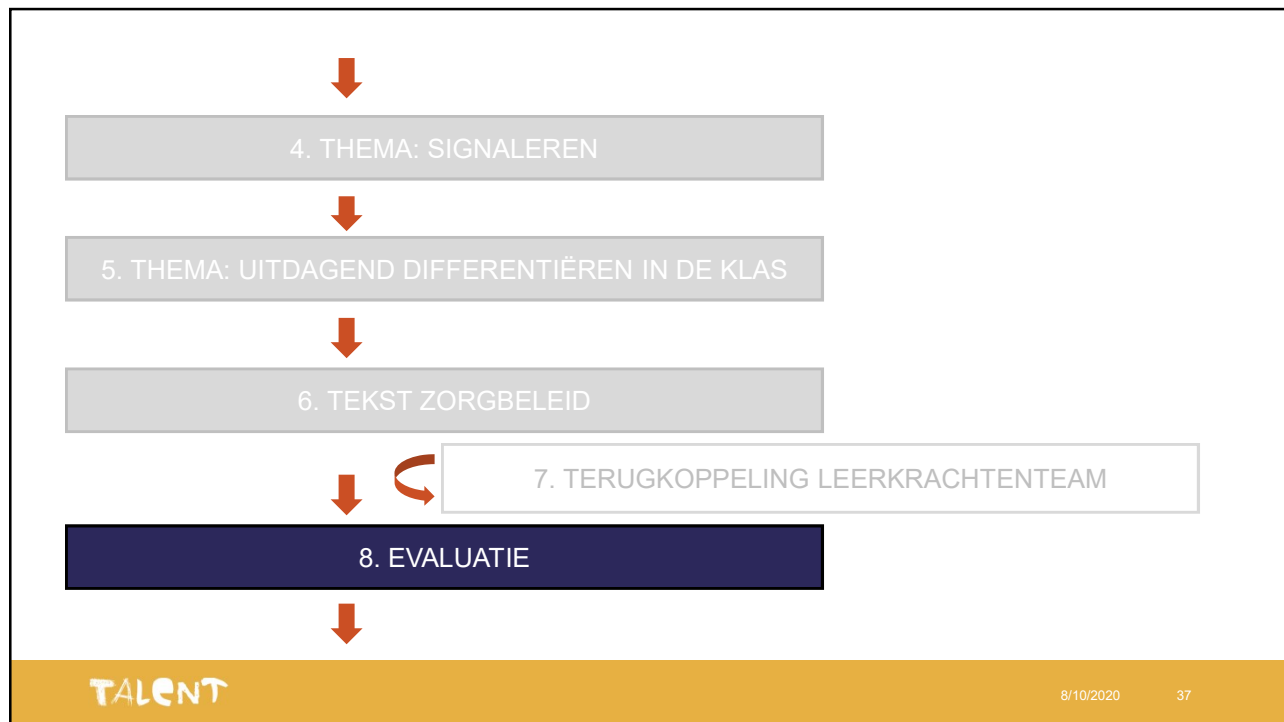
- Model van cognitieve begaafdheid
- Types leerlingen die eerst begeleid zullen worden
- Welke signaleringstool zal gebruikt worden
- Informeren van ouders
- Gewenste aanpak qua binnenklasdifferentiatie

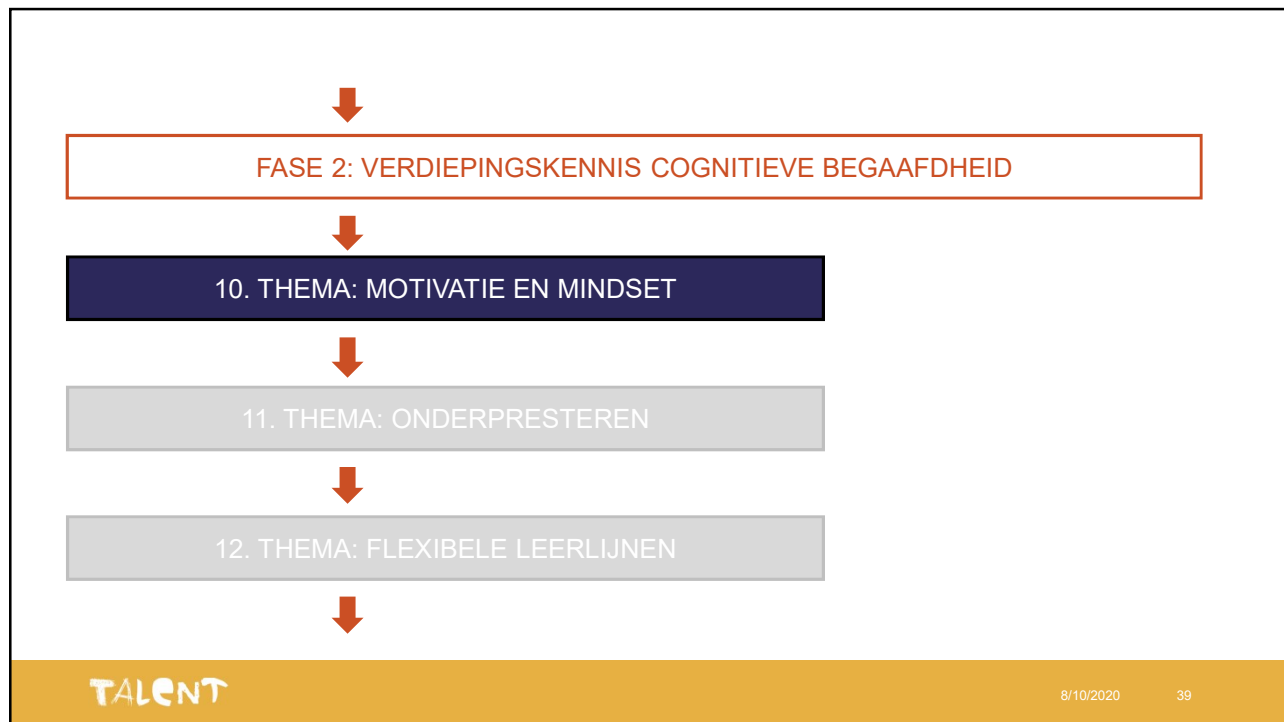

Stappenplan detail

7. TERUGKOPPELING LEERKRACHTENTEAM

TALENT 8/10/2020 36

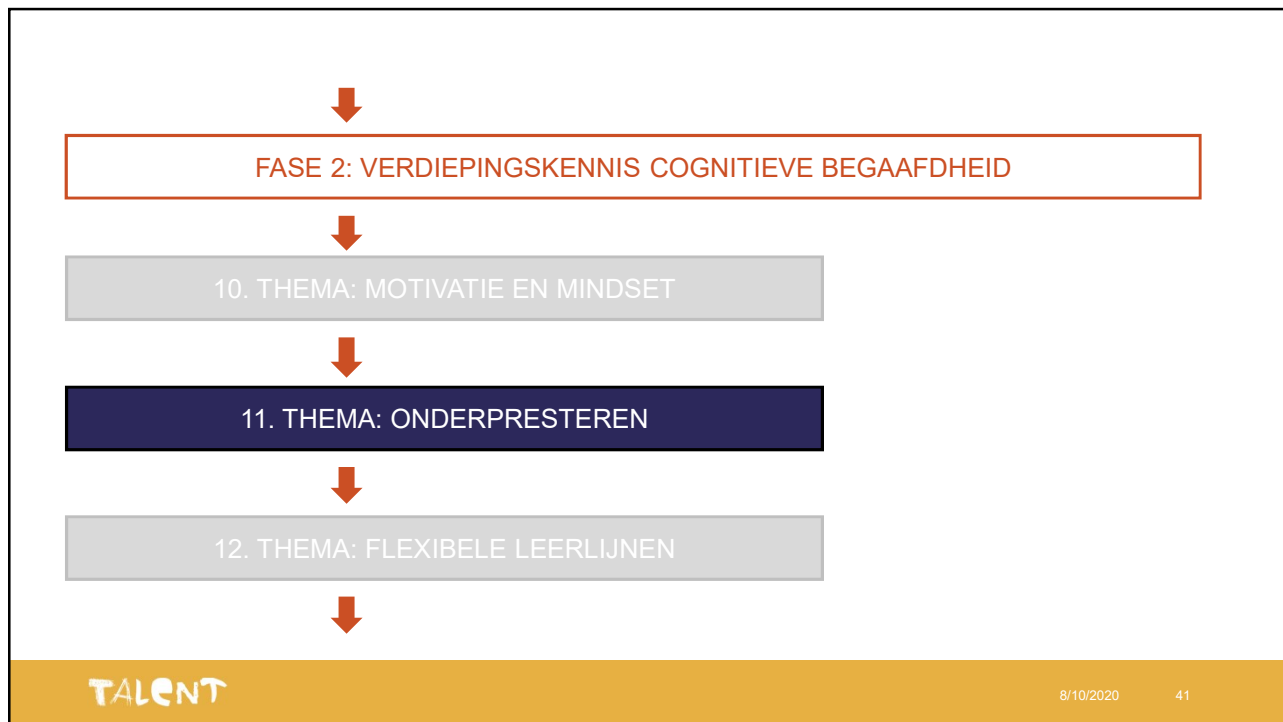

Stappenplan detail

10. THEMA: MOTIVATIE EN MINDSET

- Informatie over motivatietheorieën:
- Mindset: fixed en growth mindset (Dweck)
- Zelfdeterminatietheorie (Ryan en Deci)
- Hoe kan je growth mindset-mentaliteit bevorderen in de klas?
- Hoe kan je growth mindset-mentaliteit bevorderen op school?
- Hoe is ons evaluatiebeleid: presteren of leren?
- Hoe kunnen we leerlingen meer autonomie geven?
- Noteer in zorgbeleid hoe je een growth mindset kan bevorderen op klas- en schoolniveau

TALENT 8/10/2020 40

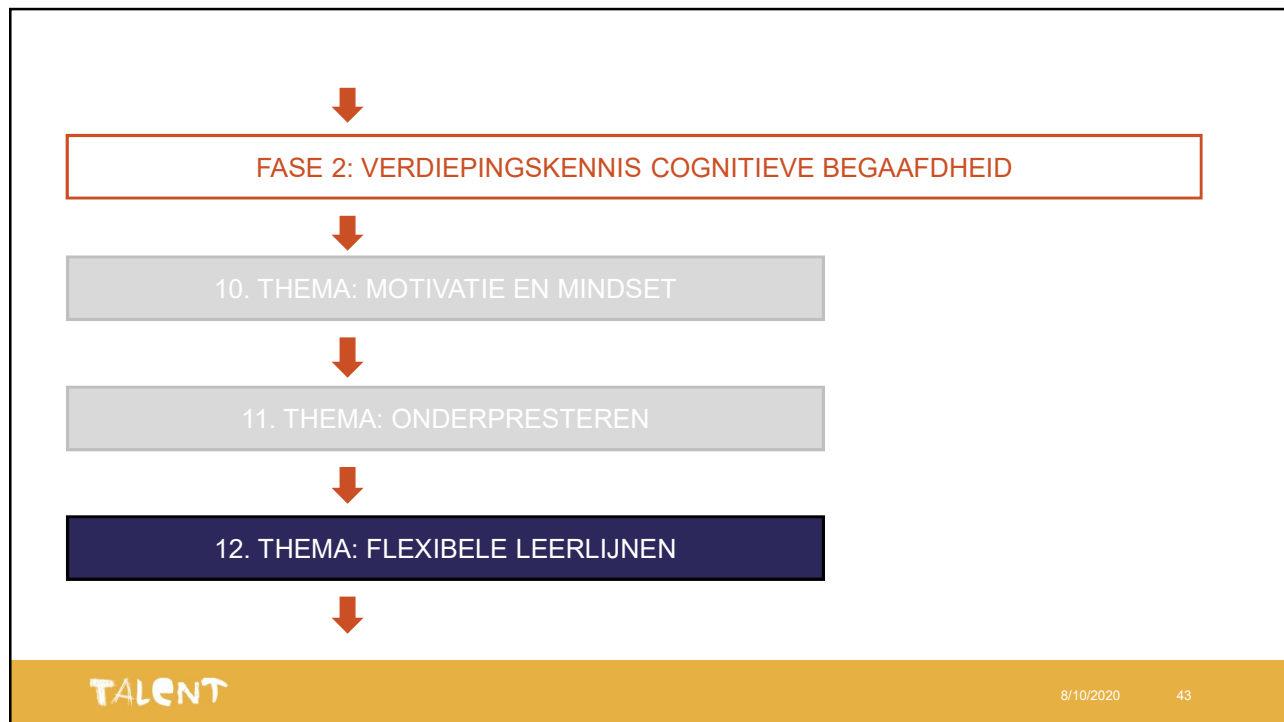

Stappenplan detail

11. THEMA: ONDERPRESTEREN

- Informatie over onderpresteren:
- Onderpresteren herkennen en signaleren
- Proces van onderpresteren, oorzaak
- Onderpresteren omkeren
- Hoe kan je onderpresteeders herkennen in de klas?
- Hoe kan je onderpresteeders er weer bovenop helpen?
- Hoe gaan we om met externe professionelen?
- Noteer in zorgbeleid hoe de aanpak van onderpresteeders voorzien zal worden

TALENT 8/10/2020 42

Stappenplan detail

12. THEMA: FLEXIBELE LEERLIJNEN

- Informatie over flexibele leerlijnen
- Wettelijke mogelijkheden binnen secundair onderwijs
- Vrij student, examencommissie, versnellen
- Vrijstelling, keuzevakken, individueel traject
- Noteer in zorgbeleid hoe je een growth mindset kan bevorderen op klas- en schoolniveau

TALENT 8/10/2020 44

Tool: getuigenissen

TALENT

8/10/2020

45

Tool: versnellingswenselijkheidslijst (VWL)

1	Algemene informatie:	___	(2 – 7)
2A	Prestaties en Vaardigheden op school:	___	(0 – 14)
2B	Testresultaten:	___	(0 – 12)
2C	Professionele evaluaties:	___	(0 – 12)
2D	Intelligentie:	___	(0 – 12)
3	Specifieke factoren:	___	(0 – 11)
4	Attitude en Ondersteuning:	___	(0 – 12)

Totaalscores:

(29 – 80)

TALENT

8/10/2020

47

Tool: versnellingswenselijkheidslijst (VWL)

Totaalscores:

(29 – 80)

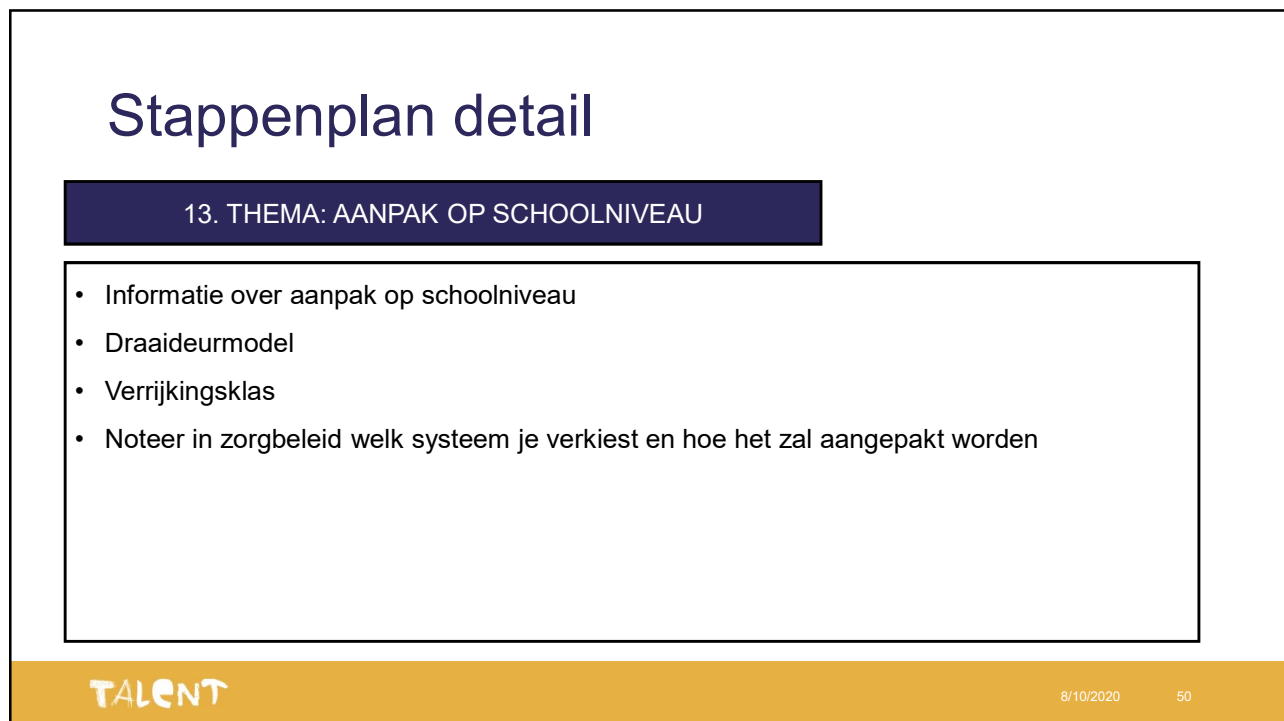
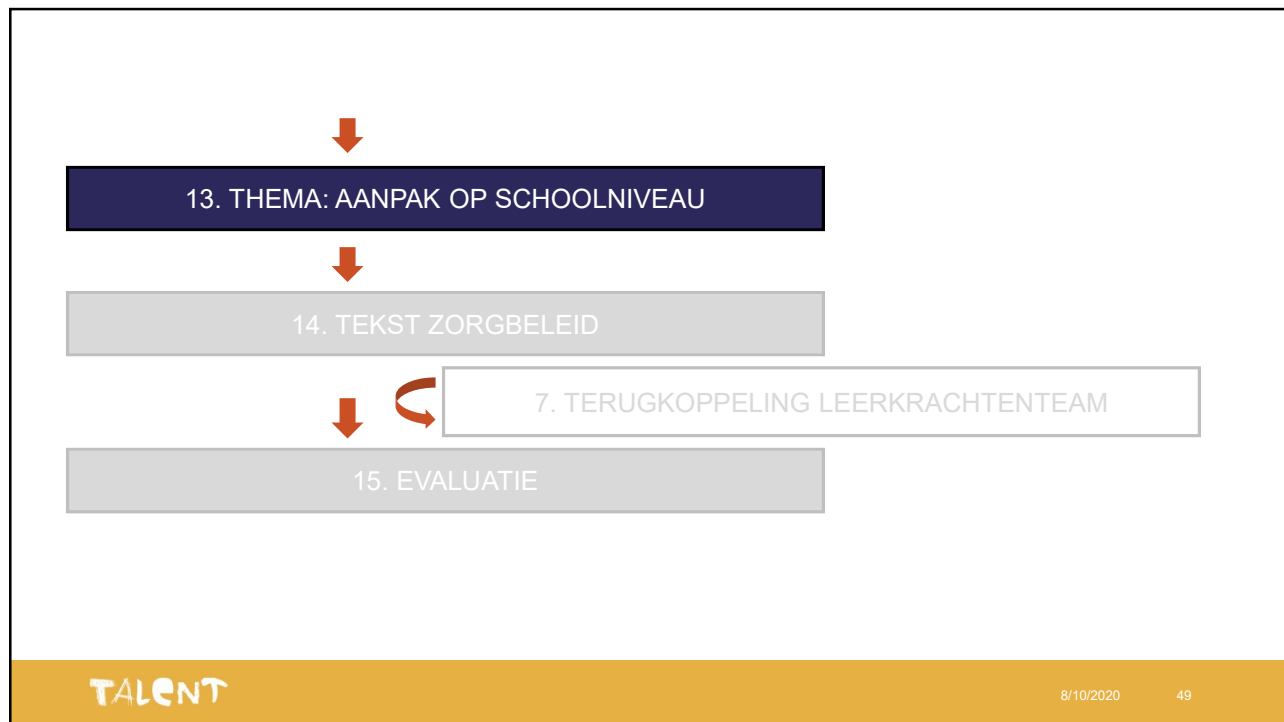
Interpretatie van de totaalscore:

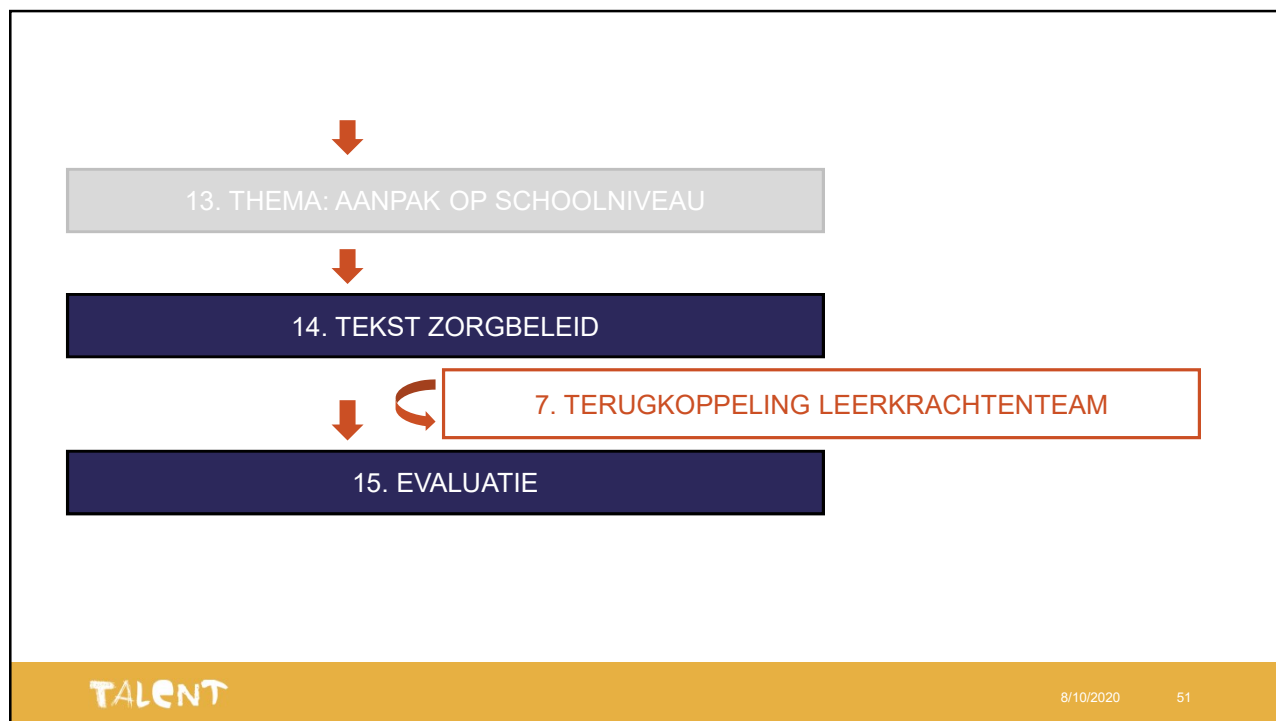
> 67	versnelling in de vorm van het overslaan van een klas wordt sterk aangeraden
54 – 67	het overslaan van een klas wordt aangeraden
41 – 54	het overslaan van een klas kan worden overwogen, maar er wordt aangeraden eventuele alternatieven goed te bestuderen
< 41	het overslaan van een klas wordt afgeraden

TALENT

8/10/2020

48

Voor meer info: www.projecttalent.be

TALENT 8/10/2020 52